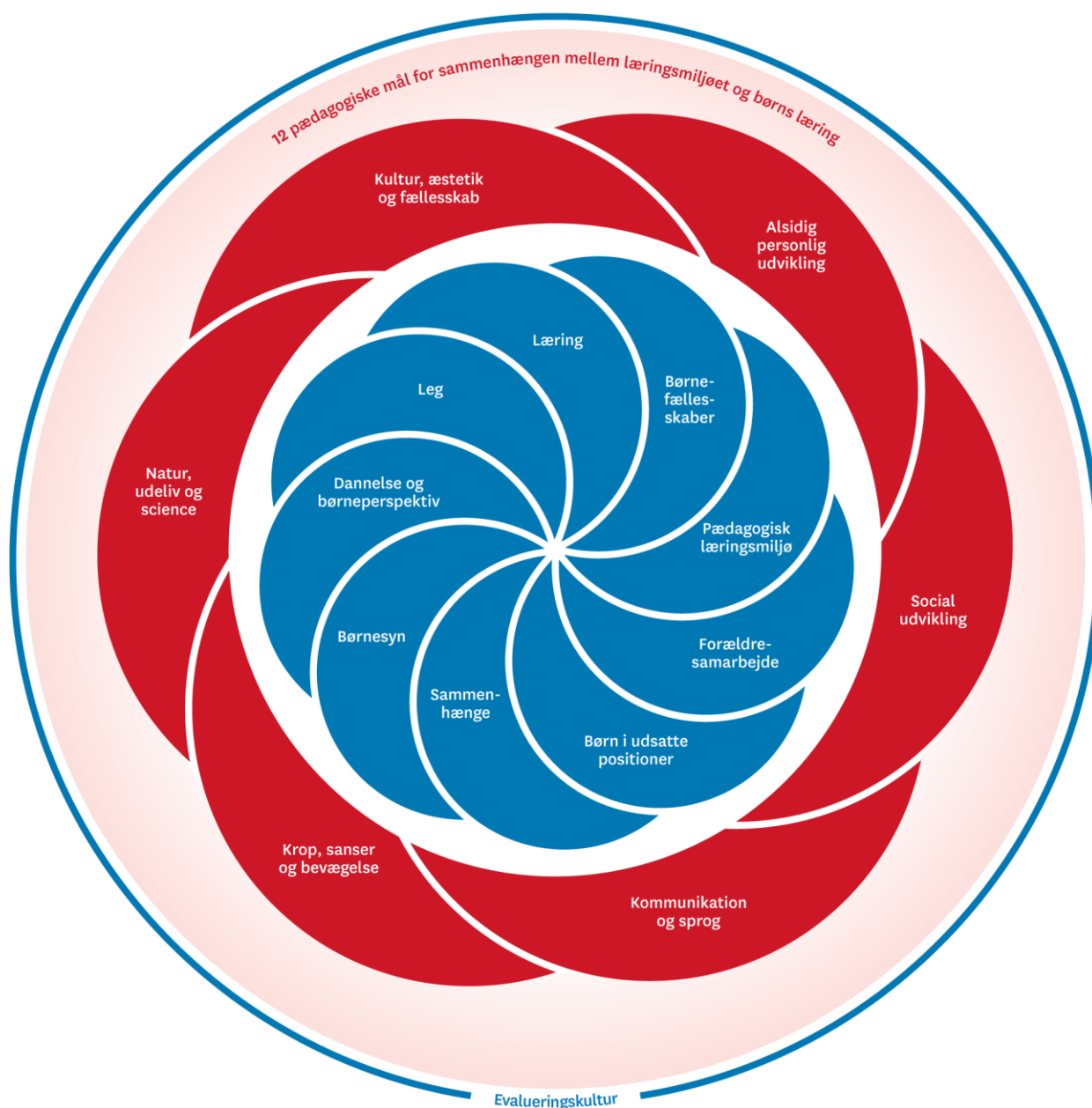

Pædagogisk læreplan for Frændehus. Område Midt 2021/2022.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendt-

gørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Frændehus er et "by" dagtilbud, der har til huse i et flot, gammelt, rødt murstenshus beliggende i Køge centrum. Institutionen er en af Køges ældste institutioner og vi har mange gode traditioner, som vi lægger vægt på i løbet af året, fx julefrokost, sensommerfest og farvelfest til skolebørnene.

Frændehus ligger et centralt sted, med mulighed for mange forskellige aktiviteter i nærområdet. Vi har ikke langt til skov og strand, vi ligger tæt på havnen og ganske tæt på byen, torvet, bibliotek, museum og butikker. Så vi har rig mulighed for at udforske omverdenen sammen med børnene.

Frændehus er et lille dagtilbud som kan rumme 60 børn, fordelt på 1 vuggestuegruppe og 2 børnehavegrupper.

I Frændehus skal alle børn opleve en hverdag med glæde og positive oplevelser. Hele personalegruppen består af mange forskellige kompetencer som vi brænder for og som bidrager til gode læringsmiljøer for børn i hverdagen. Vi har stor opmærksomhed på venskaber, fællesskaber og relations arbejde. Vi arbejder som ét fælles hus og vægter samarbejdet mellem vuggestuegruppen og børnehaven højt, så det skaber en glidende overgang for børnene. Vores værdier kommer til udtryk ved, at vi har en anerkende tilgang til børnene, hvor vi har fokus på det enkelte barns interesser og hjælper det på vej, videre i dets udvikling og læring.

Frændehus ønsker at bidrage til børnenes udvikling af selvværd og selvtillid, så de kan handle selvstændigt. De skal tilegne sig sociale kompetencer, så de kan indgå i relationer med andre børn og voksne. De skal udvikle sproglige kompetencer, fantasi, kreativitet og have naturoplevelser. Børnene skal opleve glæde ved musik, sang og bevægelse, samt bevare nysgerrighed og lyst til at lære, så de kan forlade Frændehus som glade hele mennesker, med mod på livet.

Vi planlægger vores pædagogiske arbejde ud fra den aktuelle børnegruppe og i den forbindelse ser vi på hvordan vi kan organisere de forskellige læringsmiljøer mest hensigtsmæssigt til børnenes udvikling.

Frændehus' indretning og funktioner kan ændres efter behov og hvilken aktivitet der skal foregå. Indretningen skal give børnene en høj grad af frihed til at vælge, hvor de har lyst til at være. Vi forsøger at skabe udviklende rum med mulighed for kreativitet og forskellige legetyper, samt mulighed for at kunne være sig selv. Legepladsen er indrettet ud fra de samme principper og her gives mulighed for et bredt udvalg af legemuligheder, såsom motoriske lege, boldspil og hemmelige lege.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

Fælles for område Midt.

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber

De centrale elementer er:

- Børnesyn.
- Dannelse og børneperspektiv.
- Leg.
- Læring.
- Børnefællesskaber.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Fælles for område Midt.

Børnesyn:

Børn er/har.

- Et unikt væsen.
- Iboende potentiale til udvikling.
- Ret til et godt liv.
- Lige rettigheder til at blive hørt ud fra egne behov, dvs. behandles forskelligt.
- Ret til at være en del af et større børnefællesskab
- Aktiv deltager i eget liv, med ret til selv at kunne træffe valg.
- Deltagende i demokratiske processer.
- Ligeværdige med voksne.
- Kompetent i eget liv.
- Plads til tid og ro til at være.

Dannelse og børneperspektiv:

Børn skal lære at:

- Vente på tur.
- Lytte til andre.
- Kende til traditioner.
- Gå på kompromis og lære at samarbejde.

- Rydde op efter sig selv.
- Udvide mangfoldighed og vise respekt.
- Hjælpe hinanden.
- Være kritiske i deres valg og udtryk. Børns valg og udtryk skal ses, høres og respekteres, men ikke nødvendigvis følges.

Desuden skal børn:

- Tilbydes hensigtsmæssige læringsmiljøer.
- Have frihed til at bevæge sig hvorhen de vil, indenfor de rammer der er.

Pædagogiske medarbejdere skal:

- Tænke læring ud over fakta.
- Være optaget af børnenes perspektiver/initiativer.
- Turde, ville og kunne lave om på planlægningen med henblik på at inddrage børnenes perspektiver/initiativer.
- Udøve en pædagogik og organisering, der tilpasses barnets nærmeste udviklingszone

Krav til både medarbejdere og ledelse:

- Medarbejdere skal være tydelige og modige.
- Ledelsen skal være stærk og tydelig.

Leg og Læring:

- De pædagogiske medarbejdere skal turde lægge en læringsdagsordenen til side og give plads til nysgerrigheden i nuet.
- Der skal være inspirerende læringsmiljøer, som de voksne også synes er spændende at arbejde med.
- Der skal gives plads til børnenes stemmer i leg- og læringsmiljøerne.
- De pædagogiske medarbejdere skal forholde sig nysgerrigt til indholdet/legen og indretningen.
- Der skal være plads til leg, både de børneinitierede og de vokseninitierede lege.
- Der skal være både faste og fleksible læringsmiljøer.
- Læringsmiljøerne skal afspejle dagtilbuddets profil.
- Igennem hele dagen skal der tænkes "lærerig leg" og "lege-rig læring".
- De pædagogiske medarbejdere skal være bevidste om, at der skal være læring igennem hele dagen, dvs. i lege, rutiner, aktiviteter, ture, legepladsen mv.
- Læringsmiljøerne skal tilpasses den aktuelle børnegruppe.
- De pædagogiske medarbejdere skal vænne sig til at stille undrende spørgsmål til sig selv og sine kollegaer, for at få didaktikken og værdierne frem.

Børnefællesskaber:

De pædagogiske medarbejdere skal:

- Skabe rum for at alle børn har deltagelsesmuligheder.
- Støtte børn i at tage initiativer og lade sig invitere af andre.
- Skabe gode lege- og læringsmiljøer, der giver mening for børnene.
- Støtte op om venskaber og forebygge mobning på tværs af køn, alder og kultur – altså dyrke mangfoldigheden.
- Inddrage forældrene i at styrke børnefællesskaberne.
- Motivere forældrene til at deltage i forældremøder og diverse sociale arrangementer.

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv i Frøndehus:

I Frøndehus ser vi barndommen som en værdi, hvor alle børn har krav på at:

- ❖ Blive set og hørt.
- ❖ Blive mødt som et unikt og kompetent væsen med egne tanker og meninger som skal respekteres.
- ❖ Have en aktiv rolle i fællesskabet og at barnet oplever at have betydning.
- ❖ Blive mødt åbensindet, med en undren og en nysgerrighed på deres intentioner.
- ❖ Blive rustet til forskellige udfordringer, støttet og øve sig i at håndtere forskellige konflikter.

Sådan gør vi i Frøndehus:

- ❖ Vi tilrettelægger vores rutiner, sådan at barnet har medbestemmelse.
- ❖ Vi skaber en genkendelighed når børnene bevæger sig rundt i Frøndehus, så de føler sig trygge ved alle medarbejdere og børn.
- ❖ Vi støtter børn i overgange fra tryghedszonen til den nærmeste udviklingszone.
- ❖ Vi organiserer pædagogiske læringsmiljøer, der rummer nærhed, trivsel, læring og fællesskab, hvor medarbejderne har en anerkendende tilgang til barnet.

Praksisfortælling: **Sangkuffert/sanglege:**

Børnene er medbestemmende i forhold til hvad vi skal synge. De får på skift lov til at vælge sang, enten ved hjælp af ord, fagter og/eller ved at vælge en ting fra sangkufferten fx aberne og krokodillen. Til mange af vores sange hører der fagter (Jens Petersens ko) eller bevægelse med (Alle de mange mus, Skomagerdrengen). Alle børn er med på deres niveau. Vi går forrest og viser vejen ved at deltage aktivt, støtter dem som ikke kan og giver plads til at man må se med på sidelinjen.

Vi synger de samme sange, så alle kan nå at lære dem.

Leg i Frøndehus:

I Frøndehus ser vi legen som et grundelement for barnets udvikling:

- ❖ Børn bliver beriget med læring som kan understøtte deres leg.
- ❖ Legezoner giver mulighed for at minimere forstyrrelser fra andre børn.
- ❖ Lege understøtter relationer mellem børn, samt deres mulighed for at udvikle deres fantasi, kreativitet, sprog, bevægelsesmuligheder, samt deres interesse for natur og musik.
- ❖ Børn øver sig gennem lege i at forhandle og løse konflikter.

Sådan gør vi i Frøndehus:

- ❖ Vi prioriterer leg, både børnenes selvorganiserede leg, voksenstyret leg, samt at have en legende tilgang i rutinesituationerne.
- ❖ Vi fastholder vores fokus på legemiljøer både inde som ude, så de er dynamiske og kan tilpasses vores børnegruppe og de temaer vi arbejder med.
- ❖ Vi sikrer at de pædagogiske aktiviteter tager udgangspunkt i legen.

- ❖ Vi indgår i legen gennem "det fælles tredje" og støtter børnenes nysgerrighed.
- ❖ Vi hjælper børn til aktivt at tilvælge de lege og relationer de vil indgå i, samt guide til at vælge nye muligheder.

Praksisfortælling: **Motorisk leg.**

Nogle gange bliver rummet på grøn lavet om til et stort springcenter, med en motorikbane og madras på gulvet til kolbøtter eller rullefald ned fra bordet. Vi bruger også madrassen til at lade børnene duellere imod hinanden 1 mod 1.

Læring og fællesskaber i Frændehus:

I Frændehus ser vi læringsmiljøer som et fundament for børnenes udvikling, trivsel og læring. Læring bliver derfor en samlet pædagogisk praksis i hele huset, både i de fysiske rammer, dagligdagens rutiner, de pædagogiske aktiviteter samt børns initierede lege.

I Frændehus møder børn:

- ❖ Forskellige læringsmiljøer gennem hele dagen, som understøtter deres dannelse, udvikling og trivsel.
- ❖ Mulighed for at udvikle nysgerrighed, undren og opmærksomhed, både på sig selv og andre.
- ❖ Nærmiljøet og omverdenen, samt mangfoldigheden i vores samfund. Herunder kulturelle forskelligheder og køn.
- ❖ At udvikle kropsbevidsthed, ved hjælp af deres krop og sanser.
- ❖ En kultur, hvor man kontinuerligt kan øve sig og hvor det er okay at begå fejl.

Sådan gør vi i Frændehus:

- ❖ Vi giver børn mulighed for at "stjæle" fra os, ved at være aktive rollemodeller og ved at være undersøgende på nyt.
- ❖ Vi er opsøgende og aktiv deltagende i læringsmiljøer der foregår inde og ude.
- ❖ Vi støtter og styrker ideer og initiativer der kommer fra barnet.
- ❖ Vi giver alle børn deltagelsesmuligheder i læring fra de 6 læreplantemaer.
- ❖ Vi tilrettelægger en praksis ud fra børns interesse samt udviklingszone.

Praksisfortælling: **Nærværende voksne.**

Vi er opsøgende og aktiv deltagende i de læringsmiljøer der foregår inde og udenfor i henholdsvis daglige rutiner, samt voksen og børneinitierede lege. Vi arbejder i mindre grupper, sådan at vi har de bedste forudsætninger for at se det enkelte barn og støtte de børn der måtte have behov for en særlig opmærksomhed.

Ved at arbejde i mindre grupper, kan vi udvikle fællesskaberne så de skaber deltagelsesmuligheder og trivsel for alle børn, hvor alle får mulighed for at blive set og hørt.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Fælles for område midt

Pædagogisk læringsmiljø:

For at børn kan trives, lære og udvikles, skal læringsmiljøerne bestå af pædagogiske medarbejdere, der:

- Har en reflekterende tilgang til praksis.
- Er tydelige rollemodeller, der formår at inddrage rutiner over hele dagen i pædagogikken.
- Tør sætte pædagogikken i spil.
- Kan tænke læringsmiljøer ind som fleksible rum/miljø over hele dagen, f.eks. i garderoben, i puslesituationen, ved frokost mv.
- Er bevidste om, at deres adfærd er et vigtigt element i læringsmiljøer, f.eks. sprogligt og i relationen.
- Kan berige i samspil med børnene.

Pædagogiske læringsmiljøer i Frændehus:

Børn skal opleve pædagogiske læringsmiljøer hele dagen og i alle situationer. Vi arbejder ud fra det ” brede læringsbegreb”, hvilket betyder at børn skal få erfaringer i forskellige tilrettelagte læringsmiljøer og herved opnå læring, dannelse og udvikling. Læringsmiljøernes udgangspunkt er tryghed, med passende udfordringer, der får barnet til at føle sig betydningsfuldt og som en medspiller i aktiviteterne.

I Frændehus vil børn møde:

- ❖ Et hus, hvor der både i vuggestuen og børnehaven er genkendelighed i de faste rutiner.
- ❖ En genkendelighed ved overgange.
- ❖ At blive delt i små grupper som understøtter nærmeste udviklingszone, hvor den pædagogiske aktivitet er planlagt, med udgangspunkt i det der rører sig i gruppen.
- ❖ Læringsmiljøer der er tydelige og spændende, hvor der er mulighed for at fordybe sig.
- ❖ At der er materialer til rådelighed, så man kan udfolde ens kreativitet og eksperimenter.

Sådan gør vi i Frændehus:

- ❖ Vi arbejder kontinuerligt med at indrette legezoner således at de styrker børns relationer, indbyder til leg på eget initiativ, samt giver mulighed for at børnene kan udfolde deres kreativitet og fantasi. Vores indretning er dynamisk og fleksibel i forhold til den nuværende børnegruppe, både i vuggestuen og børnehaven.
- ❖ Vi befinder os i de forskellige læringsmiljøer både inde og ude.
- ❖ Vi organiserer en tydelige ramme for vores pædagogiske aktiviteter og rutiner, som er genkendelig for børn, med mulighed for indflydelse.
- ❖ Vi arbejder med at skabe meningsfuld læring for børn, ud fra det enkelte barn og samtidig kunne tilgodese hele gruppen, hvor vi har fokus på de forskellige ressourcer barnet/gruppen har.
- ❖ Vi har fokus på at skabe trygge og tillidsfulde relationer – voksen/barn og barn/barn.

Praksisfortælling: **Science projekt.**

En dreng var så optaget og interesseret i vores science projekt omkring isterninger. Vi fortalte forældrene om hans engagement i projektet. Vi besluttede i personalegruppen at vi ikke ville vente til den ellers planlagte uge/struktur med science projektet, men fortsætte med det dagen efter i stedet for ugen efter. Næste dag fortalte forældrene, at de sammen med drengen derhjemme havde lavet smoothies med isterninger. Snakken derhjemme havde været positiv og lang og interessen omkring isterninger varede længe.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring

Fælles for område midt

Vi skal møde forældrene med:

- Ligeværdighed.
- Troværdighed.
- Nysgerrighed.
- Ydmyghed.

Forældresamarbejdet.

- Samarbejdet med forældrene skal tage udgangspunkt i specifikke faglige drøftelser (uden synsninger). Forældrenes erfaringer og kompetencer skal inddrages i samarbejdet omkring barnets trivsel og læring, hvor begge parter er ansvarlige for at dele deres viden med hinanden. Der skal generelt være et højt informationsniveau.
- Inddragelse af FKU, blandt andet omkring sociale arrangementer. Forældregruppen skal kunne rumme mangfoldigheden og det de enkelte forældre kan bidrage med.
- Samarbejdet skal være gennemsigtigt og skal differentieres ift. forældrenes behov og der skal etableres et tværfagligt samarbejde, når der er behov for det og som forældrene indgår i.
- Der afholdes årlige samtaler med forældrene.
- Forældresamarbejdet kan også være på tværs af dagtilbud f.eks. omkring konkrete temaer.

Forældresamarbejdet i Frøndehus:

Vi vægter forældresamarbejdet højt i Frøndehus. Det er vigtigt at forældre involveres og inddrages aktivt i arbejdet vedrørende deres børns trivsel, læring og dannelse i hverdagen. Forældrene vil opleve:

- ❖ At forældresamarbejdet bygger på en kontinuerlig dialog med gensidig respekt, tillid og åbenhed.
- ❖ At føle sig set, hørt og informeret om hverdagen i Frøndehus.

- ❖ At vi ser dem som eksperter med en viden om deres børn, som vi har brug for.
- ❖ En indkøring der tager højde for familien og det enkelte barns behov.

Sådan gør vi i Frændehus:

- ❖ Det daglige samarbejde er af en uformel karakter, der bygger på et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde om børns trivsel, samt støtter op om børns venskaber, legeaftaler og lignende.
- ❖ Vi afholder differentierende forældremøder og forskellige sociale arrangementer i løbet af året.
- ❖ Vi afholder forskellige former for forældresamtaler. Vi anvender børneinterview ved 3, 4 og 5 års samtaler.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Fælles for område midt

De pædagogiske medarbejdere skal:

- Tage udgangspunkt i hvad barnet kan mestre i nuet.
- Se barnets ressourcer og styrke barnets potentiale.
- Tilpasse pædagogikken, så alle børn kan rummes og synliggøre det, barnet bidrager med som positivt.
- Iværksætte og deltage i et tværfagligt samarbejde.
- Tilgodese de behov det enkelte barn har.
- Have opmærksomhed på retorikken og undgå stigmatisering.

Børn i udsatte positioner i Frændehus

Det er vigtigt at vores pædagogik og organisering kan omfavne børn med særlige behov. Børn kan være i udsatte positioner af mange forskellige årsager.

I Frændehus vil børn møde:

- ❖ At vi skaber differentierende læringsmiljøer og fællesskaber, hvor der tages hensyn til børnenes individuelle behov, samt oplevelsen af at være en værdifuld del af børnegruppen.
- ❖ Engagerede og nærværende voksne, som er i stand til at lytte til, se og følge barnet.
- ❖ At der er en tydelig ramme for barnet som er forudsigelig.

Sådan gør vi i Frændehus:

- ❖ Vi observerer omgivelserne rundt om barnet og planlægger pædagogiske aktiviteter som støtter op om barnet, ud fra nærmeste udviklingszone.
- ❖ Vi har et samarbejde med forældre om barnets udvikling.
- ❖ Vi arbejder i små fællesskaber og læringsmiljøer, som giver barnet nye muligheder og positioner.
- ❖ Vi benytter det tværfaglige netværk og får sparring af fagpersoner som kan støtte vores pædagogiske arbejde.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Der er et systematisk brobygningsforløb internt i Område Midt og ift. de aktuelle skoleområder og til de aktuelle private skoler.

Der arbejdes didaktisk i storbørnsgrupperne med relevante læringsmiljøer målrettet kommende overgang til sfo og skole.

Samarbejdet med Ellemarken omhandler at:

- Storbørnsgrupperne inviteres til aktivitet i børnehaveklassen (teater).
- Lærerne kommer og taler med børnene i børnehaven.
- Repræsentanter fra SFO/Skole kommer i børnehaven ifm. Indskrivning.
- Udvalgte medarbejdere deltager i SFO-arbejdet i overgangen april-juni.

Samarbejdet med Sct. Nicolai omhandler at:

- Der afholdes overleveringsmøder hvert år.
- Fra januar til marts har vi brobygning til SFO Strandgården, hvor vi blandt andet kommer på besøg.

Frændehus:

I Frændehus arbejder vi med storgruppebørn, hvor de øver sig i at blive skoleparate både fysisk, psykisk, socialt og kognitivt.

Alle børn bliver 5 års sprog vurderet og denne viden anvender vi i det pædagogiske sprogarbejde med børnene.

I Frændehus vil storgruppebørnene arbejde med:

- ❖ At blive selvhjulpne i mange af hverdagens situationer, hvor de øver sig i at koncentrere sig og være vedholden.
- ❖ At øve sig i at være gode venner og indgå i forskellige relationer, blandt andet med "Fri for mobberi".
- ❖ At øve sig i at ytre sig i en gruppe og turde stå frem og præsentere sit budskab, samt at kunne lytte til de andre børn.
- ❖ At kunne behovsudsætte, sætte sig i en andens sted, vente og kunne sige til og fra.
- ❖ At bruge og lege med sproget i mange henseender, for at øge deres sprogforståelse og begrebsverden.

Sådan gør vi i Frændehus:

- ❖ Vi brobygger med Sct. Nicolai skole og SFO Strandgården.
- ❖ Vi tilbyder forældresamtaler om barnets udvikling, samt hvordan man som forældre kan støtte sit barn i at blive skoleparat.
- ❖ Vi arbejder med at gøre barnet nysgerrig på omverden, samt øve at begå sig i trafikken.
- ❖ Vi arbejder med sociale færdigheder, som at vente på tur, udsætte behov, lytte til hinanden, være en god ven, samt konfliktløse.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Område Midt samarbejder vi med:

- Den lokale idrætsforening (lån af faciliteter).
- Musikskolen.
- Andre dagtilbud i og uden for området.
- Skoler, herunder naturskolen.
- Plejecentre.
- Kirke.
- Bibliotek, Billedstrøm.
- Biograf.
- Springcenter og Køge Spejderne.
- Private firmaer og handlende.
- Politiet, brandstation.
- Beboerforeninger.

Ydermere benytter vi os af lokalområdet i form af:

- Lokale legepladser.
- Skov, strand, by og havn.

Inddragelse af nærmiljøet i Frændehus:

I Frændehus inddrager vi nærmiljøet på følgende måder:

- ❖ Vi benytter os af nærområdet og de mange grønne områder til at gå på opdagelse i verden. Det kan være at gå på de mange legepladser eller få dejlige naturoplevelser.
- ❖ Vi benytter de mange kulturelle tilbud i byen, fx biblioteket, museum eller går på opdagelse på Køge torv og bliver beriget af Køges historie.
- ❖ Vi har et samarbejde med den lokale kirke, hvor vi deltager i julegudstjeneste og vi får besøg af de kommende konfirmander.
- ❖ Vi benytter Springcentret og "Musik på hjul" fra musikskolen.
- ❖ En uge i forsommeren udflytter børnehavebørnene ud i skoven, hvor vi lejer en spejderhytte. Vuggestuegruppen anvender vores ladcykler og kommer på besøg flere gange i løbet af denne uge.
- ❖ Vi tillader bibliotek, idrætsforeninger, m.fl. at hænge plakater op på vores tavle ved indgangspartiet.
- ❖ Vi går ture i vores nærområde sammen med børnene og går gerne forbi de steder børnene bor. Dette er med til at blive opmærksomme på hinanden og de forskellige boligformer der findes.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fælles for område Midt.

De pædagogiske medarbejdere skal være bevidste om, at:

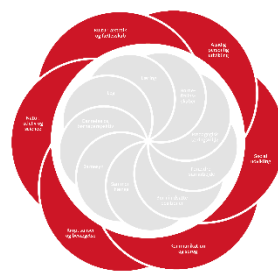
- Være nysgerrige på hvad børn har behov for og lyst til.
- Bruge øve baner.
- Børneperspektivet skal bidrage ind i læringsmiljøerne og sikre en forskellighed i læringsmiljøerne.
- Legetøj og indretning er tilpasset den aktuelle børnegruppe.
- Mad og måltid skal tilrettelægges efter børns oplevede behov.
- Dagtilbuddets profil fremstår tydeligt i det æstetiske miljø.
- Læringsmiljøerne bliver ryddet op, så det er tydeligt for børnene, hvad der kan leges med i de forskellige miljøer. Børnene har brug for hjælp til dette.

Frændehus:

I Frændehus arbejder vi med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø på følgende måder:

- ❖ Vi er blevet opmærksomme på det gode børneliv og hvad der skal til, for at skabe et godt, udviklende og lærende miljø. Covid19 har bidraget til, at vi har fået en mulighed for at gentænke vores pædagogiske praksis.
- ❖ Vi er optaget af at skabe små rum i rummet og se på hvilke materialer og legetøj der skal være tilgængeligt for børn både inde og ude.
- ❖ Det er vigtigt at vores rum og legeplads er dynamiske, så de hele tiden giver børn mulighed for at fordybe sig i legen.
- ❖ Vi er meget optaget af hvordan vi fremadrettet, skal organisere børns hverdag, når vi kommer over på den anden side af Covid19 og hvad vi gerne vil holde fast i.
- ❖ Børn har madpakker og frugtposer med og der bliver lavet mange forskellige ting på vores bål, det kan være varm kakao, tomatsuppe, brændenældesuppe, m.m. Det er vigtigt at medarbejderne bidrager til en sund spisekultur og lader børnene være med til at bestemme hvad der skal tilberedes.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fælles for område midt.

Pædagogikken tilrettelægges på den måde, at alle børns behov bliver tilgodeset og deres udviklingspotentialer bliver tilpas udfordret.

Pædagogikken bliver justeret ift. den aktuelle børnegruppe.

Børn samarbejder, når de rette betingelser er til stede.

De pædagogiske medarbejdere reflekterer over egen praksis, så de får skabt de nødvendige pædagogiske rammer og betingelser for børn.

De pædagogiske medarbejdere skal motivere børnene til at turde udfordre sig selv.

Børn skal hjælpes med at håndtere konflikter og blive rustet til modgang.

Børn skal støttes i at have gåpåmod og blive modige.

Der arbejdes med barnets nærmeste udviklingszone.

Sådan understøtter vi i Frændehus:

- Vi ønsker at alle børn har en aktiv rolle i fællesskabet og at barnet oplever at have betydning.
- Barnets input og mening har en værdi og vi forpligter os som voksne på at være nysgerrige på barnets intentioner og gå på opdagelse i, hvad der optager barnet.
- Vi møder derfor alle børn undrende og åbensindet med en nysgerrighed på deres intentioner.
- Vi støtter og styrker de ideer og initiativer, der kommer fra barnet selv.
- Vi sikrer at de pædagogiske aktiviteter tager udgangspunkt i, at barnet tilegner sig erfaringer, viden og færdigheder ud fra barnets kompetencer.
- Vi ønsker at barnet oplever deltagelsesmuligheder og får øvet sig i at udvikle sine personlige og sociale kompetencer. Vi arbejder også med slås lege kultur, så børnene lærer at mærke efter, når tingene evt. bliver for vilde.
- Vi støtter børnene i at mestre konflikter og dermed også håndtering af personlige emotionelle tilstande.

Ex. fra Vuggestuen: **Konstruktionsbyggehornet:**

Vi har måtter på gulvet som afgrænser området. Børnene kan bygge/lege med duplo (som er farvesorteret), klodser, dippedutter, mm. De bruger deres logisk matematiske tænkning til at genskabe elementer fra deres virkelighed. Fantasien til at sætte et personligt udtryk. Fx når de bygger biler med tårne på mm. De fordyber sig, leger i mindre grupper og lærer at deles om tingene. De lærer at konfliktløse når de får taget tingene fra hinanden (med voksen hjælp). Lærer om følelser, hvad gør det ved mig, når lille Søren tager min bil. De hjælper hinanden på vuggestueplan. De styrker deres motorik når de bygger tårne – lærer hvad der sker når klodserne sættes skævt og tårnet vælter. De farvesorterer og lægger i række.

Ex. fra Storgruppen: **Vinterstøvler.**

Et barn har fået nye vinterstøvler med snørebånd. Barnet synes det er rigtigt svært, da barnet ikke selv kan binde sine sko. Medarbejderen får barnet til at tegne rundt om foden på et stykke papir, herefter blev der tegnet på den, så den lignede en sko, hvorefter den blev lamineret. Der kom huller og snørebånd i, så det lignede en rigtig sko. Og derefter kunne barnet øve sig i at binde sko.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fælles for område midt.

De pædagogiske medarbejdere:

Skaber deltagelsesmuligheder for alle børn.

Skaber muligheder for relations dannelse mellem børn og lærer børnene at være gode kammerater.

Giver børnene mulighed for at udvikle empati.

Skaber legefællesskaber, hvor der er voksne der deltager i legene.

Sikrer at læringsmiljøerne understøtter børnenes sociale udvikling.

Lærer børn og forældre at acceptere mangfoldigheden.

Tager venskaber/legerelationer op på forældremøder, samt drøfter og laver regler for sociale normer.

Arbejder med dannelse.

Arbejde med fri for mobberi.

Sikre en omsorgsfuld kultur, hvor børnene hjælper hinanden.

Anerkende børnenes følelser ved at tale med børnene om deres følelser.

Hjælpe børn med at aflæse hinanden.

Sådan understøtter vi i Frændehus:

- Vi arbejder med social udvikling og medbestemmelse i alle aspekter af børnenes dagligdag.
- Alle børn har ret til et godt liv og vi støtter og styrker de ideer og initiativer der kommer fra børnene selv. Dette set ud fra det børnesyn, at alle børn har lige rettigheder til at blive set og hørt ud fra deres egne behov. Dvs. behandles forskelligt uanset køn, alder og kultur, men stadig kunne føle sig som en del af fællesskabet.
- Vi har som voksne til opgave at sikre, at de pædagogiske aktiviteter vi tilbyder børnene, tager udgangspunkt i legen og at det enkelte barn føler sig inkluderet og er en del af fællesskabet.
- Vi ser barnet som en aktiv deltager i eget liv, som fx at kunne træffe eget valg som der vil blive lyttet til, men som ikke nødvendigvis vil blive fulgt i henhold til de demokratiske processer, der værdsættes højt til gavn for fællesskabet.
- Vi giver børnene strategier til at indgå i et socialt samspil og lærer dem at sige fra verbalt/nonverbalt når deres grænser overskrides. Vi snakker om følelser.
- Vi skaber social udvikling ved at lave legefællesskaber for børnene fx ved at lave en frisør-salon, et mudder køkken, en bilvask osv. Vi underbygger disse fællesskaber ved selv at deltage og vise børnene vejen, ved at være engagerede og deltagende.

Ex. fra vuggestuen: **Sangkuffert.**

Efter frugt leger pædagogen med 3 børn. De fjoller med balloner og bolde. Et barn går hen til pædagogen og siger "Skal vi aldrig synge noget fra den sangkuffert?".

"Så pyt" siger pædagogen, "Så pyt" siger barnet.

Pædagogen sætter sig i sofaen og rundt om hende sidder/står 4 børn.

De starter med at synge "Lille Peter edderkop"

Alle børn er med på deres niveau, nogle synger og andre laver fagter.

EX. Fra børnehaven: **Garderoben.**

Der er 1 voksne og 8 børn i garderoben. Børnene er i gang med at tage deres overtøj af.

Den voksne guider et par børn på afstand og er ved fysiske at hjælpe et barn. Et andet barn kommer hen til den voksne og beder om hjælp. Den voksne siger "Jeg hjælper "Åse" færdig og så vil jeg meget gerne hjælpe dig. Men du kan begynde med at åbne dine støvler". Det gør barnet, men det er svært at få regnbukserne og flyverdragten af. Et nyt barn tilbyder sin hjælp. Den voksne siger at man sagtens kan få hjælp af sine børnehavevenner og at det er sødt af barnet at det vil hjælpe sin børnehave ven.

Det lykkes de 2 børn af få overtøjet af selv, ved fælles hjælp.

kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fælles for område midt.

Der etableres fysiske indrettede læringsmiljøer, som understøtter den sproglige stimulering, hvor de pædagogiske medarbejdere er aktive deltagere og fastholder dialogerne med børn.

I konkrete sproglige læringsmiljøer er der nysgerrige medarbejdere, der stimulerer nysgerrigheden hos børnene.

De pædagogiske medarbejdere responderer på børnenes initiativer og har ansigt til ansigt kommunikation med barnet på dets niveau.

De pædagogiske medarbejdere har øjenkontakt med barnet og er i tæt fysisk kontakt.

De pædagogiske medarbejdere er bevidste om egen kommunikation, herunder kropssprogets betydning i kommunikationen og barnets brug af spejling.

Der anvendes diverse kommunikative redskaber efter behov, fx. Piktogrammer, tegn til tale, sprogstrategier, mv.

Der er bøger til rådighed for alle børn.

Der er opmærksomhed på det digitale sprog, herunder på de sociale medier, med udgangspunkt i en digitaliseringsstrategi.

Der skabes nysgerrighed på fremmede sprog, der tales i dagtilbuddet.

Sådan understøtter vi i Frændehus:

- Vi holder samling hver dag, hvor børnene på skift bliver set og hørt. Vi har tætte og nære snakke ved frokostbordet hvor vi sidder i mindre grupper.
- Vi laver dialogisk læsningsforløb for børn med sproglige udfordringer.
- Vi arbejder med sprogstrategierne ved at have fokus på de 5 turtagninger, tælle til 18, bruger stop/vente tegn, har øjenkontakt, samt øver at vente på tur og lytte.
- Vi bruger vores nærmiljø meget, hvor vi går ture, besøger biblioteket, legepladser, skoven, byggepladser osv., hvor vi har meget fokus på sprog omkring hvad vi ser.
- På vores forældremøder oplyser vi vores forældre om vigtigheden i at bruge sproget i hverdagen og at sætte ord på barnet, dets initiativer og følelser.
- Vi er nærværende i kontakten med børnene og giver børnene respons på deres initiativer.
- Vi har fokus på den nonverbale kommunikation med børnene.
- Vi giver børnene mulighed for at stjæle med arme og ben ved at bruge et rigt og varieret sprog og en tydelig mimik/gestik.

Ex. fra vuggestuen: **Sangkuffert.**

For at støtte de børn, der har brug for at få ting gentaget, samt blive bedre sprogligt (nonverbalt og verbalt), har vi en rutine med at synge de samme sange i en længere periode.

Vi har en lille pige i vuggestuen, som har været længe om at vise hvad hun gerne vil og kan lide. Hun har været en del af fællesskabet omkring vores papegøjesang til formiddagsfrugten længe. Hun viser nu ved at pege, smile, sætte lyde på og opsøge øjenkontakt med personalet og det er skønt.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fælles for område midt.

De pædagogiske medarbejdere:

Støtter børn i at turde og selv prøve.

Er opmærksomme på at møbler på stuen kan være en barriere for børns kropsudfoldelse og sanseindtryk.

Har forståelse for vigtigheden af, at børn er i bevægelse og bruger deres krop og sanser.

Indtænker de daglige gøremål ind i et motorisk læringsmiljø, fx det at balancere med en tallerken suppe, når der tages af bordet.

Giver børnene kendskab omkring kroppen og hvordan den virker.

Tænker krop, sanser og bevægelse ind i læringsmiljøerne, både inde og ude.

Er opmærksomme på at give børnene sanseoplevelser indenfor alle 7 sanseområder.

Læringsmiljøerne skal være indrettet på en måde, der stimulere børnenes sanser.

Sådan understøtter vi i Frøndehus:

- Vi arbejder med at udvikle børnenes kropsbevidsthed, fx gennem lege, massage og andre bevægelsesaktiviteter. Herunder Store gruppens og larvegruppens ugentlig tur til springcenteret.
- Vi sætter ord på de kropslige, bevægelses og følelsesmæssige erfaringer vi gør os sammen med børnene og de muligheder vi har for at lære med og gennem kroppen. Dette gør vi fx igennem lege med krop, sanser og bevægelse, hvor børnene har mulighed for at undersøge egen kropslig og sanselig formåen.
- Vi arbejder igennem sociale samspil med børnene i leg og daglige aktiviteter, henimod at øge det enkelte barns bevidsthed om egen krop og muligheder for at gøre sig erfaringer med sig selv og omverdenen.
- Vi arbejder med de 7 sanser og ofte bruger man mange af sanserne på den samme aktivitet. Det kunne fx være en gåtur ned til stranden, hvor børnene bruger sin krop, mærker sandet mellem tæerne, dufter havet og hører bølgerne.

Ex. fra vuggestuen: **Snebolde.**

En pædagog er i gang med en kreativ aktivitet med 3 børn, som skal lave en snebold. Børnene sætter vat dutter på en paptallerken og drysser med glimmer. Børnene får i denne aktivitet lim, vat og glimmer på fingrene. Et barn bliver udfordret på sin taktile sans, da barnet ikke kan lide at få det på fingrene. Pædagogen ser det, siger pyt og hjælper barnet med at tørre det af fingrene. Barnet mærkede sig selv og erfarede følelsen af ting som klistrer på fingrene, at det er okay at få på fingrene og det kan tages væk igen.

Ex fra børnehaven: **Byggeklodser.**

Vi er på legepladsen og bygger med store byggeklodser. Vi skal bygge en balancebane med klodserne og børnene bygger en bane, som hele tiden bliver foranderlig. Der bliver bygget vipper, et stykke af banen bliver som "jorden er giftig", der er steder hvor man skal kravle over og under. Banen bliver hele tiden afprøvet.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fælles for område midt.

Børn skal have mulighed for at eksperimentere, udforske og stille spørgsmål til naturen ved at:

Blive stimuleret til en vedvarende nysgerrighed på naturen.

Få erfaringer med bæredygtighed i det nære (hverdagen) ex legepladsen.

Have legezoner på legepladsen, der kan give børnene målrettet erfaringer med natur og science.

Være i naturen på alle årstider og bruge naturens mange muligheder i leg og læring samt til udforskning og eksperimentering.

Få viden om naturfænomener og universet, ex de 4 elementer, vejrfænomener og planeter.

Få viden og erfaring med at lave forskellige forsøg

Få stimuleret de 7 sanser via spændende, skabende oplevelser.

Sådan understøtter vi i Frøndehus:

- Vi ser det som en vigtig del af børns dannelse, læring, udvikling og trivsel at de får gode naturoplevelser. Hver dag får de mulighed for at blive stimuleret og beriget med gode oplevelser i naturen.
- Vi ser viden om natur, herunder menneskets påvirkning af og samspil med naturen som vigtige elementer i børnenes læring om natur, science og videnskab. Det kunne fx være i forbindelse med miljøspørgsmål og spørgsmål om bæredygtighed, og genanvendelse af naturens ressourcer. I læringsmiljøet må vi derfor give børnene mulighed for at overveje deres eget samspil med naturen og dens ressourcer. Bæredygtighed handler også om at konstruere, genanvende og reparere ved hjælp af forskellige redskaber, teknikker og materialer, naturlige såvel som menneskeskabte.
- Vi ser bæredygtighed, som et vigtigt element i børns læring om naturen. Vi ser læring om naturbegreber, som et vigtigt element i læringsmiljøet, hvor vi har mulighed for at samtale om oplevelser, forståelser og erfaringer med naturen som både børnene og vi har.
- Vi har projekter omkring fx insekter, dyr naturfænomener såsom de 4 årstider og fra jord til bord.
- Vi laver eksperimenter- fx forvandlingsprocesser, karse forsøg osv.
- Vi er ude på legeplads hver dag i alt slags vejr.
- Vi laver bål.
- Vi har et mudderkøkken, hvor børnene kan lege med sand, vand og mudder.
- Vi er opmærksomme på dyrelivet på legepladsen, ved at følge egernet, kigge på biller og andre kryb. Vi følger børnenes spor og snakker om de forskellige dyr. Vi tager sneglehuse mm med ind så vi kan kigge og snakke om tingene på andre tidspunkter af dagen.

Ex. Fra vuggestuen: **Fokus på is og vinter.**

Sammen med børnene lavede vi vand om til is, ved at hælde vand i isterningeposer og puttede dem i fryseren. Børnene fik derefter en isterning, som måtte spises, smages, føles og kigges på. Et barn siger pludseligt: "Jeg tegner på papir" og pædagogen siger: "God ide. Vi kan prøve om vi kan tegne på papir med isen". Dette blev starten på en undersøgende proces, med smag og farve i isterninger.

Ex. Fra børnehaven: **En tur til Lovparken for at samle skrald.**

Børnene gik meget op i hvor meget og hvilken affald de fandt. Vi talte om hvad der sker, når man smider skrald i naturen. Da vi kom tilbage i børnehaven, lagde vi alt skraldet ud på poser på bordet. Her gennemgik vi al skraldet og sorterede det i de rigtige skraldespande.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fælles for område Midt.

Børn tilbydes læringsmiljøer, der rummer forskellige kulturer, herunder kunst og æstetik.

Køge by og omegn rummer mange kulturelle muligheder, som kan oversættes til børnenes niveau.

Der samarbejdes med de kulturelle institutioner, såsom:

Køs.

Køge museum.

Køge bibliotek.

Køge biograf.

Billedstrøm.

Børnene får erfaringer med forskellige indtryk og udtryk, herunder kendskab til diverse materialer. Heri gennem får børnene stimuleret deres sanser.

Børn skal have kendskab til og opleve egen og andres kultur, herunder madkultur. Herigennem udvikler børnene respekt for de forskellige kulturer.

Børn indgår i de danske traditioner og får kendskab til nogle andres kulturers traditioner.

Børn eksperimenterer og får erfaringer med forskellige medier og får herigennem udviklet en digital danselse.

Sådan understøtter vi i Frændehus:

Vi ser kultur, æstetisk og fællesskab, som nøgleværdier til at børn i Frændehus udvikler sig personligt, socialt, kropsligt, sanseligt og kan opleve nye sider og måder af udtrykke sig på. Heraf får de nye måder at forstå deres omverden på.

Vi forsøger at skabe glæde, kreativitet, drømme, improvisation, nysgerrighed, sansning, leg, fantasi og aktiv deltagelse hos det enkelte barn igennem daglige æstetiske oplevelser, såsom:

- At arbejde med forskellige udtryksformer og temaer, såsom maleri, modellervoks, sang, musik, dans, leg og litteratur (Dialogisk læsning, historie og eventyrfortælling), klippe, klister, etc.
- Ligeledes arbejder vi med at tilbyde barnet æstetiske oplevelser via besøg på forskellige kulturinstitutioner (Køge Museum, biograf, bibliotek, havn og KØS), samt ture til Åsen for at opleve naturens mangfoldighed.
- Vi har mange traditioner:
Vi fejrer påske og laver gækkebreve.
Vi holder fastelavn.
Til jul tager vi i kirke, ser juleteater (Cirkus Nissesjov), laver julegaver og går Lucia.
Vi fejrer børnenes og børnehavens fødselsdag.
Vi har diverse arrangementer, såsom bedsteforældredag, jule- og sensommerfest.
Ved hver tradition er vi kreative med saks lim osv. indenfor den højtid vi er ved.
- Vi tegner, maler, bruger diverse materialer til at skabe kunst som hænger rundt i vores hus, så vi og forældrene kan snakke med børnene om hvad vi laver.
- Børnene får kendskab til diverse kulturelle madforskelligheder via vores fælles arrangementer, hvor der medbringes en ret til et fælles buffetbord.

Ex. Fra vuggestuen: **Gravko.**

Blandt en gruppe drenge er der en forkærlighed for gravkøer, maskiner og lastbiler. Drengene er på tur og ser en gravko grave sten op. Om eftermiddagen på legepladsen leges der videre med gravkøer i sandkassen og pædagogen spørger: "Hvad graver gravkøerne op?". Svaret er "Sten".

Ex. fra børnehaven: **Sunshine circle.**

En formiddag i storgruppen, var der meget uro blandt børnene. En voksen vælger at samle børnene i en rundkreds og lave sunshine circle. I sunshine circle handler det om, at alle børnene føler sig som en del af et fællesskab, at vi har en kultur hvor vi har det sjovt sammen, passer på hinanden og de voksne passer på børnene. Igennem aktiviteten bliver der sunget sange og lavet forskellige aktiviteter der er med til at styrke opmærksomheden på hinanden. Denne lille seance gav en ro blandt børnene og de får et dejligt fællesskab, hvor man viser at der er plads til alle og vi passer på hinanden.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi arbejder henimod at skabe en evalueringskultur der bidrager til, at vi systematisk får evalueret vores praksis og læringsmiljøer.

I forbindelse med opkvalificering af vores pædagogiske praksis, har leder samt 2 medarbejdere været på uddannelse i den styrkede læreplan og endnu 1 medarbejder skal på uddannelse i efteråret 2021. I den forbindelse har vi etableret et fyrtårnmøde ca. 1 gang om mdr., hvor vi drøfter læringsmiljøer.

Vi har deltaget i et projekt ”Sprogtrappen” via Pia Thomsen. Her er hele personalegruppen blevet opkvalificeret i arbejdet omkring vores sprogmiljøer. Denne metode indbefatter, at man som pædagogisk medarbejder, har blik for det enkelt barn og ser barnet i de forskellige trin, samt udviklingsstadiet.

Vi har haft et forløb om Systematisk refleksion sammen med Søren Fisker. Igennem dette forløb har vi fået yderligere fokus på evaluering af vores pædagogiske praksis gennem kollegial supervision.

Vi har et mål om at få skabt en systematisk og let evalueringskultur, der bidrager til en høj faglighed med udgangspunkt i de pædagogiske læringsmiljøer. Dette er for at sikre børns trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor barneperspektivet er i centrum.